

Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
SHARPSTON
föredraget den 22 oktober 2015¹

Mål C-94/14

**Flight Refund Ltd
mot
Deutsche Lufthansa AG**

(begäran om förhandsavgörande från Kúria (Högsta domstolen, Ungern))

”Område för frihet, säkerhet och rättvisa — Civilrättsligt samarbete — Krav på skadestånd för försenad flygning — Europeiskt betalningsföreläggande utfärdat i en medlemsstat som inte har något samband med kravet — Utseende av behörig domstol för prövning av tvisten”

1. Förevarande begäran om förhandsavgörande från Kúria (Högsta domstolen i Ungern) avser ovanliga frågor rörande Montrealkonventionen², Bryssel I-förordningen³, flygpassagerarförordningen⁴ och förordningen om europeiskt betalningsföreläggande (nedan även kallad EBF-förordningen)⁵.

2. De komplicerade – och ganska förbryllande – omständigheterna i det nationella målet kan sammanfattas på följande sätt. En ungersk passagerare på en försenad flygning från Newark (New Jersey, Amerikas förenta stater) till London (Förenade kungariket) gjorde gällande rätt till ersättning enligt flygpassagerarförordningen av ett lufttrafikföretag med säte i Tyskland. Hon överlät den rätten till ett företag i Förenade kungariket som erhöll ett europeiskt betalningsföreläggande av en notarie i Ungern i ett förfarande enligt EBF-förordningen. Notariens behörighet antogs föreligga enligt en (felaktig) översättning till ungerska av bestämmelsen om jurisdiktion i Montrealkonventionen. Lufttrafikföretaget lämnade in ett bestridande av det europeiska betalningsföreläggandet och bestred att det utfört flygningen i fråga. Enligt EBF-förordningen ska förfarandet under sådana omständigheter gå vidare ”vid de behöriga domstolarna i ursprungsmedlemsstaten” (det vill säga Ungern, där det europeiska betalningsföreläggandet utfärdades). Det finns emellertid inte något klart stöd i Bryssel I-förordningen för att någon domstol i den medlemsstaten har behörighet att pröva kravet på skadestånd. Det ankommer på Kúria att utse en behörig domstol men Kúria anser sig inte kunna göra det utan vidare vägledning avseende tolkningen av tillämpliga unionsrättsliga bestämmelser.

1 — Originalspråk: engelska.

2 — Konventionen om vissa enhetliga regler för internationella lufttransporter (Montrealkonventionen), antagen i Montreal den 28 maj 1999, undertecknad av Europeiska gemenskapen den 9 december 1999 med stöd av artikel 300.2 EG och godkänd på Europeiska gemenskapens vägnar genom rådets beslut 2001/539/EG av den 5 april 2001 (EGT L 194, 2001, s. 38).

3 — Rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 12, 2000, s. 1).

4 — Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 261/2004 av den 11 februari 2004 om fastställande av gemensamma regler om kompensation och assistans till passagerare vid nekad ombordstigning och inställda eller kraftigt försenade flygningar och om upphävande av förordning (EEG) nr 295/91 (EUT L 46, 2004, s. 1).

5 — Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 av den 12 december 2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande (EUT L 399, 2006, s. 1).

Rättslig bakgrund

Montrealkonventionen

3. Enligt artikel 19 i Montrealkonventionen ansvarar transportören för skador till följd av försening vid lufttransporter av passagerare, bagage och gods.

4. Artikel 33 i Montrealkonventionen har rubriken ”Jurisdiktion”. Artikel 33.1 har följande lydelse: ”Talan om ersättning skall väckas inom något av de fördragsslutande staternas territorier. Käranden får välja att väcka talan antingen vid domstolen i den ort där transportören har sitt hemvist, där transportörens huvudkontor ligger eller där det kontor ligger, genom vilket avtalet slutits, eller vid domstolen på destinationsorten.”

5. Den bestämmelsen innehåller följaktligen i grunden två valmöjligheter: domstolarna i den ort där transportören har sitt hemvist eller verksamhet, eller domstolarna på destinationsorten. I båda fallen ska domstolarna ligga inom något av de fördragsslutande staternas territorier.

6. Artikel 33 har emellertid översatts till ungerska på ett sådant sätt att ”inom något av de fördragsslutande staternas territorier” kan förefalla vara en självständig (tredje) valmöjlighet för käranden i stället för ett villkor som gäller för de två valmöjligheter som följer.⁶ I motsats till åtminstone de autentiska engelska, franska och spanska versionerna⁷ kan det således vid första anblicken förefalla följa av den ungerska texten att käranden kan välja mellan att väcka talan om skadestånd a) inom något av de fördragsslutande staternas territorier, b) vid domstolen i orten där transportören har sitt hemvist eller sitt huvudkontor eller där det kontor ligger genom vilket avtalet ingåtts eller c) vid domstolen på destinationsorten. (Efter en andra genomläsning kan emellertid en sådan tolkning snabbt avfärdas, eftersom valmöjligheterna b) och c) skulle ha betydelse endast om talan väcktes utanför de fördragsslutande staternas territorier och således i en stat som inte var bunden av Montrealkonventionen).

Bryssel I-förordningen

7. Enligt artiklarna 2.1, 3.1 samt 5.1 och 5.5 i Bryssel I-förordningen tolkade tillsammans är grundregeln att en person med hemvist i en medlemsstat endast kan stämmas på ersättning på grund av en kontraktsförpliktelse vid domstolarna i den staten eller vid domstolen i uppfyllelseorten för förpliktelsen i fråga. Den orten är vid utförande av tjänster den ort i en medlemsstat där, enligt avtalet, tjänsterna har eller skulle ha utförts. Härutöver, om talan avser en tvist som hänför sig till verksamheten vid en filial, agentur eller annan etablering, kan en sådan person stämmas vid domstolen för den ort där denna är belägen.

8. Det finns ett antal möjliga undantag från den regeln men endast tre av dem förefaller, åtminstone teoretiskt, ha någon betydelse i det nationella målet.

6 — Det tycks finnas två ”officiella” versioner av Montrealkonventionen på ungerska, en i *Europeiska unionens officiella tidning*, ungersk specialutgåva, kapitel 7, volym 5, s. 492, den andra i 2005. évi VII. törvény (lag nr 7 från 2005) som införlivade konventionen med ungersk rätt. Ingen av dem är emellertid en autentisk version av Montrealkonventionen själv. De två versionerna av artikel 33.1 skiljer sig åt betydligt i fråga om den faktiska ordalydelsen men i båda har orden ”either ... or” i den engelska versionen översatts med ”vagy ... vagy ...”. I versionen i den officiella tidningen finns inte något komma före det första ”vagy” varför den lättare kan förstås som ”eller” snarare än som ”antingen”. Versionen i lag nr 7 från 2005, har emellertid ett komma fastän Kúria citerar den utan komma i beslutet om förhandsavgörande. I båda versionerna finns ett komma före det andra ”vagy”.

7 — De andra autentiska versionerna är de arabiska, kinesiska och ryska. På franska motsvaras ”either ... or” av ”soit ... soit ...” medan de på spanska motsvaras av ”sea ... sea ...”. I båda språkversionerna finns ett komma före den första delen av paret så att det blir klart att ”inom något av de fördragsslutande staternas territorier” är ett villkor som är tillämpligt på de följande två valmöjligheterna.

9. För det första får enligt artikel 16.1 en konsument väcka talan mot den andra avtalsparten antingen vid domstolarna i den medlemsstat där denna har hemvist eller vid domstolen i den ort där konsumenten har hemvist. Enligt artikel 15.3 ska emellertid detta undantag inte tillämpas på transportavtal utom när det gäller avtal om en kombination av resa och inkvartering för ett pris där allt är inkluderat. I förevarande mål finns det inget som tyder på att flygningen i fråga kan ha varit del av en sådan paketresa.

10. För det andra regleras i artikel 23 (jämförd med artikel 17 såvitt avser konsumentavtal) villkoren för när parterna i ett rättsförhållande kan avtala om att en domstol eller domstolarna i en medlemsstat ska vara behöriga att avgöra tvister i anledning av det rättsförhållandet. I förevarande mål finns det inget som tyder på att ett sådant avtal föreligger.

11. För det tredje är enligt artikel 24 en domstol i en medlemsstat behörig, utöver den behörighet som en domstol har enligt andra bestämmelser i förordningen, om svaranden går i svaromål såvida han inte gick i svaromål för att bestrida domstolens behörighet. Om talan å andra sidan väcks vid en domstol i en medlemsstat mot en svarande som har hemvist i en annan medlemsstat, och svaranden inte går i svaromål, ska domstolen enligt artikel 26.1 självant förklara sig obehörig, såvida den inte är behörig enligt bestämmelserna i förordningen.

12. Ytterligare en bestämmelse som kan vara relevant i det nationella målet är artikel 27.1 i vilken följande föreskrivs: "Om talan väcks vid domstolar i olika medlemsstater rörande samma sak och målen gäller samma parter skall varje domstol utom den vid vilken talan först väckts självant låta handläggningen av målet vila till dess att det har fastställts att den domstol vid vilken talan först väckts är behörig."

Flygpassagerarförordningen

13. Flygpassagerarförordningen fastställer minimirättigheter för passagerare när de nekas ombordstigning eller när deras flygning ställs in eller försenas (artikel 1.1). Den är tillämplig på passagerare som reser från en flygplats belägen inom en medlemsstats territorium där fördragets bestämmelser är tillämpliga (artikel 3.1 a) eller, under förutsättning att det lufttrafikföretag som utför flygningen i fråga är ett EG-lufttrafikföretag, som ankommer till en sådan flygplats från en flygplats i tredje land (artikel 3.1 b). Ett EG-lufttrafikföretag i detta avseende är ett lufttrafikföretag med en giltig licens utfärdad av en medlemsstat (artikel 2 c).

14. När en flygning ställs in ger artikel 5.1 c passagerarna en rätt till ersättning i enlighet med artikel 7. Enligt artikel 7.1 c är ersättningen 600 EUR för en flygning på mer än 3 500 kilometer som inte är en flygning inom gemenskapen (den kategori som flygningen i målet vid den nationella domstolen tillhör). Enligt artikel 7.2 c kan det beloppet emellertid reduceras med 50 procent för samma kategori av flygning när passageraren erbjuds ombokning med en alternativ flygning och ankomsttiden för denna inte överstiger den tidtabellsenliga ankomsttiden för den ursprungligen bokade flygningen med fyra timmar. Beträffande andra kategorier av flygningar är ifrågavarande försening i ankomsttid två eller tre timmar alltefter omständigheterna.

15. Artikel 6 avser enligt ordalydelsen skyldigheterna för lufttrafikföretag som utför flygningen i det fall rimlig anledning föreligger att anta att en flygning kommer att försenas i förhållande till den tidtabellsenliga avgångstiden. Dessa skyldigheter är tillämpliga beträffande en flygning på mer än 3 500 kilometer som inte är en flygning inom gemenskapen och när förseningen överstiger fyra timmar. Beroende på omständigheterna ska lufttrafikföretagen erbjuda assistans (i form av förfriskningar, hotellrum, transport med mera) och/eller återbetalning eller ombokning.

16. I artikeln föreskrivs inte att passagerarna ska erhålla ersättning vid försening och gäller inte försening i förhållande till den tidtabellsenliga ankomsttiden. Domstolen har emellertid tolkat artiklarna 5, 6 och 7 tillsammans, mot bakgrund av förordningens syfte att sörja för ett långtgående skydd för flygpassagerare oavsett om de nekas ombordstigning eller om deras flygning ställs in eller försenas, på det sättet att passagerare vars flygningar försenas kan behandlas såvitt gäller rätten till ersättning som passagerare vars flygningar ställs in, och de kan därför åberopa rätten till ersättning som fastställs i artikel 7 i förordningen när de på grund av en försenad flygning drabbas av en tidförlust på tre timmar eller mer.⁸

17. Flygpassagerarförordningen innehåller inte några särskilda bestämmelser om domstols behörighet vad gäller tvist om dess tillämpning.

EBF-förordningen

18. Syftet med EBF-förordningen är särskilt att förenkla, påskynda och sänka kostnaderna för förfaranden i gränsöverskridande fall som rör obestridda penningfordringar (artikel 1.1 a). Den ska tillämpas på privaträttens område enligt artikel 2.1 jämförd med artikel 3.1 i fall där åtminstone en av parterna har sin hemvist eller sin vanliga vistelseort i en annan stat än den medlemsstat där den domstol vid vilken talan väckts är belägen. Enligt artikel 4 inrättas förfarandet för det europeiska betalningsföreläggandet "för att driva in penningfordringar som avser ett bestämt belopp och som har förfallit till betalning när ansökan om ett europeiskt betalningsföreläggande lämnas in". En sökande hindras emellertid inte från att driva in en sådan fordran genom något annat förfarande som finns tillgängligt enligt nationell rätt eller enligt gemenskapsrätten (artikel 1.2). Enligt artikel 5.1 är den medlemsstat i vilken ett europeiskt betalningsföreläggande utfärdats "ursprungsmedlemsstaten" och artikel 5.3 definierar "domstol" som "samtliga myndigheter i en medlemsstat som är behöriga när det gäller europeiska betalningsförelägganden eller andra frågor som hör dit".

19. I artikel 6.1 föreskrivs följande: "Vid tillämpningen av denna förordning skall domstols behörighet fastställas i enlighet med tillämpliga gemenskapsrättsliga bestämmelser på området, särskilt förordning (EG) nr 44/2001".

20. Enligt artikel 7.1 ska en ansökan om europeiskt betalningsföreläggande göras med hjälp av ett standardformulär i bilaga I. Utöver uppgifter om själva fordringen ska ansökan ange grunden för domstolens behörighet. Avsnitt 3 i standardformuläret förtecknar 13 möjliga grunder som inte kräver ytterligare uppgifter medan grund 14 är "Annan (var god specificera)". "Anvisningar för ansökningsformulärets ifyllande", som också finns i bilaga I, innehåller bland annat följande: "Om ansökan rör en fordran på en konsument med anledning av ett konsumentavtal, skall den ges in till den behöriga domstolen i den medlemsstat där konsumenten har hemvist. I andra fall skall den ges in till behörig domstol enligt bestämmelserna i [Bryssel I-förordningen]".

8 — Dom Sturgeon m.fl. (C-402/07 och C-432/07, EU:C:2009:716, punkterna 40–69), och dom Nelson m.fl. (C-581/10 och C-629/10, EU:C:2012:657, punkterna 28–40). Se också dom Folkerts (C-11/11, EU:C:2013:106). I målet Sturgeon m.fl. (punkterna 57 och 58 i domen), kom domstolen fram till ett fast kriterium för förlust av tid om tre timmar eller mer för alla flygningar (i motsats till de differentierade förseningarna om tre eller fyra timmar beroende på vilken kategori av flygning det rör sig om som fastställs i artiklarna 6 och 7 i flygpassagerarförordningen) genom en beräkning framtagen utifrån artikel 5.1 c iii som rör ombokning till följd av underrättelse om att en flygning är inställd när passagerare kan avresa inte mer än en timme före den tidtabellsenliga avgångstiden och nå sin slutliga bestämmelseort mindre än två timmar efter den tidtabellsenliga ankomsttiden. Genom att addera dessa två tidsperioder på en timme och två timmar kom domstolen fram till ett begrepp för "förlust av tid" på tre timmar oavsett vilken kategori den flygning tillhörde beträffande vilken ersättningen angiven i artikel 7 skulle betalas vid försenad ankomst.

21. Enligt artikel 8 ska den domstol till vilken ansökan om ett europeiskt betalningsföreläggande lämnats in på grundval av ansökningsformuläret pröva om de villkor som anges bland annat i artikel 6 (om domstols behörighet) är uppfyllda. Denna prövning får ges formen av ett "automatiskt förfarande" (fastän ingen information ges beträffande vad ett sådant förfarande kan innebära). Om villkoren inte är uppfyllda ska enligt artikel 11 ansökan avvisas, men avvisningsbeslutet kan varken överklagas eller utgöra hinder för andra förfaranden av något slag. Om samtliga angivna villkor emellertid är uppfyllda ska det europeiska betalningsföreläggandet utfärdas och delges svaranden enligt artikel 12.

22. Artikel 16 har rubriken Bestridande av det europeiska betalningsföreläggandet. Enligt artikel 16.1–16.3 kan svaranden lämna in ett bestridande vid ursprungsdomstolen inom 30 dagar från delgivningen av föreläggandet genom att använda ett standardformulär på vilket han eller hon endast ska ange att han eller hon bestrider fordringen utan att behöva ange skälen för detta.

23. Artikel 17.1 första stycket har följande lydelse: "Om ett bestridande lämnas in inom den tidsfrist som anges i artikel 16.2 skall förfarandet gå vidare vid de behöriga domstolarna i ursprungsmedlemsstaten i enlighet med reglerna för ordinarie civilrättsliga förfaranden, såvida inte sökanden uttryckligen begär att förfarandet i så fall skall avbrytas" (vilket han kan göra genom att fylla i Tillägg 2 till ansökningsformuläret). Enligt artikel 17.2 ska sådan övergång till ordinarie civilrättsligt förfarande regleras av lagstiftningen i ursprungsmedlemsstaten.

24. Om inget bestridande har inkommit till ursprungsdomstolen inom tidsgränsen ska ursprungsdomstolen enligt artikel 18.1 utan dröjsmål förklara det europeiska betalningsföreläggandet verkställbart.

25. Artikel 20 har rubriken "Förnyad prövning i undantagsfall". I synnerhet föreskrivs följande i artikel 20.2: "Svaranden skall efter utgången av den tidsfrist som föreskrivs i artikel 16.2 ... ha rätt att ansöka om förnyad prövning av det europeiska betalningsföreläggandet vid den behöriga domstolen i ursprungsmedlemsstaten, när det är uppenbart att betalningsföreläggandet har utfärdats felaktigt med avseende på de villkor som fastställs i denna förordning, eller på grund av andra exceptionella omständigheter". Om domstolen beslutar att en förnyad prövning är motiverad förlorar det europeiska betalningsföreläggandet sin giltighet enligt artikel 20.3. Annars har det fortsatt rättsverkan.

26. I artikel 26 föreskrivs följande: "Alla processrättsliga frågor som inte tas upp särskilt i denna förordning skall regleras enligt nationell lagstiftning".

Ungersk rätt

27. Enligt 59 § 1 i lag nr 50 av år 2009 om betalningsföreläggande (2009. évi L. törvény a fizetési meghagyásos eljárásról) har notarier behörighet att utfärda ett europeiskt betalningsföreläggande i hela Ungern.

28. Enligt 38 § 1 och 3 i samma lag ska notarien vid bestridande av ett betalningsföreläggande överlämna akten i målet till den domstol som sökanden utsett eller om en sådan domstol inte utsetts till den domstol som har territoriell behörighet enligt bestämmelserna i lag nr 3 av år 1952 om civilprocess (1952. évi III. törvény a polgári perrendtartásról).

29. Enligt 30 § 2 i den lagen ska vad gäller talan mot en juridisk person som inte har något registrerat kontor i Ungern den behöriga domstolen bestämmas på grundval av sökandens registrerade kontor om sökanden är en i landet hemmahörande juridisk person eller sökandens bostadsadress eller vanliga uppehållsort om sökanden är en fysisk person bosatt i Ungern.

30. Enligt 36 § 2 kan talan om fordringar som uppkommit till följd av en transaktion som en ekonomisk aktör gjort i sin affärsverksamhet föras vid domstolen på den ort där transaktionen ingicks eller fullgjordes. Enligt 37 § kan talan om skadestånd föras vid den domstol där skadan förorsakades eller faktiskt inträffade.

31. I 43 § 1 föreskrivs att domstolen där talan väckts ska pröva sin territoriella behörighet ex officio men den får endast granska de omständigheter som anförts i samband med frågan om territoriell behörighet om de står i strid med vad som är allmänt känt eller är oförenliga med för domstolen offentligt tillgängliga uppgifter, om de bedöms vara osannolika eller om de bestrids av svaranden.

32. Det föreskrivs i 45 § 1 och 2 c att om det föreligger behörighetskonflikt, ska Kúria ska utse den behöriga domstolen.

33. Enligt 130 § 1 ska den domstol vid vilken talan väckts avvisa talan efter en summarisk prövning om det av utredningen framgår att, i synnerhet, i) ungersk domstol saknar behörighet att pröva målet enligt lag eller internationell överenskommelse, ii) en annan domstol eller myndighet är materiellt behörig (*ratione materiae*) att pröva målet eller iii) en annan domstol har territoriell behörighet att pröva tvisten.

34. Enligt 157 § ska talan avbrytas om yrkandet skulle ha avisats efter en summarisk prövning på sådana grunder. I fall där det inte förelåg något sådant skäl för summarisk avvisning men det inte går att fastställa någon behörighet för en ungersk domstol enligt någon forumregel, ska domstolen enligt 157/A § 1 avvisa talan om bland annat svaranden uteblev från den första förhandlingen och underlät att inkomma med skriftligt svaromål.

Faktiska omständigheter, förfarande och tolkningsfrågor

35. Beslutet om hänskjutande innehöll följande redogörelse för den faktiska och processuella bakgrunden till målet vid den nationella domstolen.

36. En flygpassagerare överlät sin rätt till ersättning på grund av en försenad flygning till Flight Refund Ltd (nedan kallat Flight Refund) som är ett bolag registrerat i Förenade kungariket och som är specialiserat på att driva in sådana fordringar. Flight Refund ansökte sedan hos en ungersk notarie om ett europeiskt betalningsföreläggande mot Deutsche Lufthansa AG (nedan kallat Lufthansa), ett bolag etablerat i Tyskland. Det anförde som grund för sitt krav på 600 EUR att det till följd av överlåtelsen hade rätt till ersättning av Lufthansa på grund av försening på mer än tre timmar av flygning LH7626.⁹

37. Notarien utfärdade ett europeiskt betalningsföreläggande utan att förvissa sig om var avtalet ingåtts, orten för dess fullgörande, orten där den påstådda skadan inträffat, orten för transportörens affärsverksamhet genom vilken avtalet ingicks eller flygningens destinationsort. Hon förklarade sig behörig på grund av att Ungern är fördragsslutande stat enligt Montrealkonventionen. Lufthansa lämnade in ett bestridande med påståendet att det inte var den transportör som utfört den angivna flygningen, vilket var United Airlines.¹⁰

9 — Överlåtelseavtalet och ansökningen om ett europeiskt betalningsföreläggande i domstolsakten som överlämnats till EU-domstolen av Kúria visar att passageraren var en kvinna med en adress i Budapest, att Flight Refund utsåg sin ungerska jurist som ombud och att det var den juristen som lämnade in ansökningen till notarien.

10 — Av bestridandet, som också finns i domstolsakten, framgår att påståendet lades till i en tom del under slutet av standardformuläret som inte innehåller något avsnitt för att ange grunderna för bestridandet. Lufthansa framställde inte någon invändning om bristande behörighet i sitt bestridande.

38. Flight Refunds jurist förklarade att hon inte kunde utse behörig domstol när förfarandet blivit tvistigt. Notarien ingav då ansökan till Kúria om att denna skulle utse behörig domstol och uppgav att ungerska domstolar var behöriga enligt artikel 33. 1 i Montrealkonventionen, att det inte var möjligt att fastställa vilken domstol som faktiskt var behörig att pröva målet, eftersom ingen av parterna hade registrerat kontor i Ungern, att det inte heller framgick av kravet vare sig i vilken ort avtalet hade ingåtts eller uppfyllelseorten, att skadan på grund av att flygning LH7626 utfördes mellan Newark och London kunde ha uppkommit i Förenta staterna eller i Förenade kungariket och att Lufthansa påstod att den som utfört flygningen var United Airlines.

39. Kúria har på grundval av sin uppfattning om denna situation hänskjutit fem frågor till domstolen för förhandsavgörande. De tre första av dessa avser ett krav på ersättning grundat på artikel 19 i Montrealkonventionen och samspelet mellan forumreglerna i den konventionen, i EBF-förordningen och i Bryssel I-förordningen. Den fjärde frågan gäller möjligheten att ex officio genomföra en förnyad prövning av ett europeiskt betalningsföreläggande som utfärdats i strid med tillämpliga regler eller att avbryta förfarandet. Den femte frågan rör den eventuella skyldigheten att utse en ungersk domstol för prövning av en tvist angående sådant föreläggande även i avsaknad av omständighet som motiverar behörighet för de ungerska domstolarna.

40. Skriftliga yttranden har inledningsvis ingetts av den tyska och den ungerska regeringen och av kommissionen, vilka har delgetts bland andra parterna i det nationella målet.

41. Flight Refunds jurist skrev sedan till domstolen och framhöll att hon hade informerat Kúria om att kravet på ersättning inte grundade sig på artikel 19 i Montrealkonventionen utan på flygpassagerarförordningen även om den anförda grunden för behörighet för de ungerska domstolarna var artikel 33 i Montrealkonventionen. Hon förklarade att hon inte hade angett grunden för kravet i ansökningsformuläret på grund av att det inte fanns något avsnitt som efterfrågade den informationen. Men hon hade angett artikel 33 i Montrealkonventionen som grund för behörighet vid punkt 14 i avsnitt 3 i formuläret, då det var en bestämmelse som innehöll en regel om behörighet avseende krav på skadestånd på grund av försening vid lufttransport, medan flygpassagerarförordningen inte innehöll någon sådan regel.

42. Mot bakgrund av dessa uppgifter begärde domstolen, med stöd av artikel 101.1 i domstolens rättegångsregler, ett klarläggande från Kúria beträffande den rättsliga grunden för kravet i det nationella målet och om vilket lufttrafikföretag som utfört flygningen enligt flygpassagerarförordningen.

43. Kúria angav i sitt svar att Flight Refunds krav mycket riktigt grundade sig på artiklarna 6 och 7 i flygpassagerarförordningen men att den åberopade grunden för de ungerska domstolarnas behörighet var artikel 33 i Montrealkonventionen. Mot den bakgrunden drog Kúria tillbaka sina tre första frågor och ändrade den femte. Då den emellertid var förhindrad på grund av nationella processrättsliga regler att uppta bevisning om omständigheterna i målet kunde den inte lämna några ytterligare uppgifter om vilket lufttrafikföretag som utfört flygningen.

44. De två frågor beträffande vilka domstolen ombeds lämna ett förhandsavgörande lyder nu som följer:

- 1) Kan ett europeiskt betalningsföreläggande som har utfärdats i strid med syftet med EBF-förordningen eller av en myndighet som inte har internationell behörighet bli föremål för en förnyad prövning ex officio? Eller måste tvisteförfarandet som följer på inlämnandet av ett bestridande, när behörighet saknas, avbrytas ex officio eller på begäran?

- 2) Om en ungersk domstol är behörig att pröva målet ska den tillämpliga regeln som grundar behörighet tolkas så, att Kúria vid utseendet av behörig domstol ska utse åtminstone en domstol som i avsaknad av behörighet fastställd enligt medlemsstatens processrätt är skyldig att genomföra förfarandet avseende omständigheterna i ett mål som uppkommit som en följd av ett bestridande?

45. Kúria anförde vidare i sitt svar att det fortfarande var väsentligt att, för det fall att flygpassagerarförordningen inte innehåller de erforderliga reglerna, fastställa huruvida domstols behörighet i fråga om ett förfarande angående ett europeiskt betalningsföreläggande avseende en fordran enligt den förordningen ska bestämmas av Montrealkonventionen, av Bryssel I-förordningen eller enligt andra regler. Härutöver behövde den få klarhet i huruvida artikel 17.1 i EBF-förordningen utgör en behörighetsregel som oberoende av Bryssel I-förordningen fastställer behörigheten för domstolarna i ursprungsmedlemsstaten.

46. Efter delgivning av svaren och de omformulerade frågorna från Kúria har endast Ungern avgett ytterligare skriftliga yttranden. Muntlig förhandling har inte begärts och har heller inte hållits.

Bedömning

Huruvida begäran om förhandsavgörande kan tas upp till sakprövning

47. Den tyska regeringen har i sina yttranden påpekat att begäran om förhandsavgörande kanske inte kan tas upp till sakprövning antingen i dess helhet, av den anledningen att det framgick av Flight Refunds webbplats att bolaget hade lagt ned sin verksamhet, eller såvitt avser de tre första frågorna, av den anledningen att tolkningen av Montrealkonventionen saknade betydelse för prövningen av frågorna i målet vid den nationella domstolen.

48. Eftersom Kúria har bekräftat att målet fortfarande pågår vid den och eftersom den har dragit tillbaka sina tre första frågor behöver denna punkt inte ytterligare behandlas.

Kärnan i begäran om förhandsavgörande

49. Den grundläggande frågan i detta mål är vad som ska göras när ett europeiskt betalningsföreläggande har utfärdats av en myndighet i en medlemsstat vars domstolar inte är behöriga att pröva den fordran som avses i föreläggandet och när tvisteförfarandet på grund av ett bestridande ska äga rum vid "de behöriga domstolarna i ursprungsmedlemsstaten". Som den tyska regeringen påpekat finns det inte någon regel i EBF-förordningen som behandlar en sådan situation.

50. Kúria ser med sina frågor två möjliga lösningar. Den kan själv, utan att behöva utse en domstol för prövning av det underliggande kravet, vara behörig att göra en förnyad prövning av det europeiska betalningsföreläggandet som, förutsatt att det är uppenbart att föreläggandet har utfärdats felaktigt med avseende på de villkor som fastställs i EBF-förordningen, leder till beslutet att det förlorar sin giltighet eller att förfarandet avbryts. Eller så kan Kúria vara skyldig att utse en ungersk domstol för prövning av kravet trots att det inte är möjligt att finna någon behörighetsgrund för den domstolen.

51. Innan jag prövar huruvida något av dessa tillvägagångssätt kan tillämpas (det förefaller vara klart att inget av dem kan sägas *krävas* av lagstiftningen och det förefaller lämpligast att pröva dem tillsammans) är det enligt min uppfattning lämpligt att granska vad som har eller inte har hänt hittills i målet jämfört med vad som borde ha hänt. Förmodligen beror, i det avseendet, den komplicerade situation som Kúria nu måste ta sig ur väsentligen på grundläggande misstag begångna först av Flight Refund och dess jurist och sedan av notarien som utfärdade det europeiska betalningsföreläggandet. Dessa misstag motverkar på ett effektivt sätt EBF-förordningens syfte att förenkla och påskynda

förfaranden i gränsöverskridande fall som rör obestridda penningfordringar.¹¹

52. Framför allt skulle inte Flight Refund ha försökt att finna stöd i Montrealkonventionen för behörighet att utfärda ett europeiskt betalningsföreläggande mot Lufthansa i Ungern.¹² Enligt artikel 6 i EBF-förordningen ska domstols behörighet fastställas enligt "tillämpliga gemenskapsrättsliga bestämmelser på området, särskilt förordning (EG) nr 44/2001". Trots att "tillämpliga gemenskapsrättsliga bestämmelser" i princip kan innefatta Montrealkonventionen har domstolen, såsom framhållits i de skriftliga yttrandena, redan slagit fast att behörighet med avseende på ett krav enligt flygpassagerarförordningen enbart avgörs av Bryssel I-förordningen.¹³ Dessutom framgår det klart av "Anvisningar för ansökningsformulärets ifyllande" för ett europeiskt betalningsföreläggande att bestämmelserna i Bryssel I-förordningen ska tillämpas (se punkt 20 ovan). Hursomhelst måste det vara uppenbart att varje behörighetsregel i Montrealkonventionen rör förfaranden avseende krav som regleras av den konventionen och inte krav som regleras av andra rättsakter. Till skillnad från Bryssel I-förordningen är inte syftet med Montrealkonventionen att fastställa generellt tillämpliga behörighetsregler.

53. För det andra borde Flight Refunds jurist vid återopande av Montrealkonventionen ha känt till att det fanns två olika ungerska versioner av denna rättsakt¹⁴ av vilka ingen var autentisk men åtminstone en kunde tolkas på det sättet att "inom något av de fördragsslutande staternas territorier" *inte* var en självständig och i sig tillräcklig grund för behörighet varför det var väsentligt att referera till en autentisk version av konventionen.

54. För det tredje borde notarien som tog emot ansökan om ett europeiskt betalningsföreläggande ha kontrollerat Flight Refunds påstående att behörigheten grundade sig på artikel 33 i Montrealkonventionen. Det är visserligen sant att artikel 8 i EBF-förordningen medger att sådan kontroll kan göras i form av ett "automatiskt förfarande", som naturligtvis kan vara en felkälla. Å andra sidan är en ungersk notarie vid tillämpningen av EBF-förordningen en rättslig myndighet och måste som sådan anses ha kunskap om den lag som han eller hon är satt att tillämpa och ta ansvar för hur den tillämpas.

55. Både Flight Refunds jurist och notarien borde således ha undersökt vilka grunder för behörighet som var möjliga mot bakgrund endast av Bryssel I-förordningen. Dessa möjliga grunder förefaller vara de följande.

56. Den första grunden för behörighet enligt Bryssel I-förordningens är den för domstolarna i den medlemsstat i vilken svaranden har sitt hemvist (artikel 2.1), i förevarande fall Tyskland. Den andra, i frågor som gäller avtal, är den för domstolarna i uppfyllelseorten för förpliktelsen i fråga (artikel 5.1 a). På grund av att kravet på ersättning avser försenad ankomst ska uppfyllelseorten enligt min uppfattning vara ankomstorten, det vill säga London. Följaktligen var domstolarna i Tyskland eller England de mest närliggande domstolarna vid vilka begäran om ett europeiskt betalningsföreläggande kunde lämnas in och som med störst säkerhet var behöriga.

11 — "Oh, what a tangled web we weave, when first we practise to deceive!" skrev Sir Walter Scott i *Marmion* (Canto VI, XVII). Jag anklagar inte någon part för att vara bedräglig men den väv som vävts här är verkligen trasslig och lämplig för den slugaste av juridikprofessorer som vill förbrylla studenter vid examensprov.

12 — Det finns inget som tyder på att Flight Refund kontaktade Lufthansa innan det ansökte om det europeiska betalningsföreläggandet. Detta är tydligen dess normala praxis enligt dess webbplats (<http://flight-refund.eu/>). Det är möjligt att det gjorde detta och att Lufthansa helt enkelt inte svarade. Om detta är fallet måste Lufthansa bära ett visst ansvar för det efterföljande missförståndet, eftersom ett kort svar att United Airlines var det lufttrafikföretag som utfört flygningen (förmodligen) skulle ha hindrat att det europeiska betalningsföreläggandet lämnades in mot Lufthansa.

13 — Dom Rehder (C-204/08, EU:C:2009:439, punkterna 26–28 och där angiven rättspraxis).

14 — Se fotnot 6 ovan.

57. En tredje möjlighet kan vara domstolarna i den ort där Lufthansa hade en filial, agentur eller annan etablering (artikel 5.5), om biljetten köptes av en sådan filial, agentur eller annan etablering. Detta kan vara fallet och, eftersom passageraren förefaller vara bosatt i Ungern, kan det grunda behörighet för de ungerska domstolarna. Det krävs emellertid att Kúria undersöker den saken, eftersom det i det här skedet inte tycks vara utrett var biljetten inköptes.

58. Det kan noteras – även om det saknar direkt betydelse – att ovannämnda tre grunder för behörighet motsvarar dem i artikel 33.1 i Montrealkonventionen så snart som den felaktiga grunden ”inom något av de fördragsslutande staternas territorier” avfärdats.

59. Ytterligare en möjlig grund för behörighet för de ungerska domstolarna som kunde ha åberopats är passagerarens hemvist. Det är visserligen sant att regeln i ungersk rätt som tillåter att talan väcks i Ungern av en fysisk person med hemvist eller sin vanliga vistelseort i Ungern mot en juridisk person som inte har något registrerat kontor där,¹⁵ inte förefaller vara helt förenlig med Bryssel I-förordningen om det är en generellt tillämplig regel. En sådan regel skulle vara den direkta motsatsen till grundregeln i Bryssel I-förordningen som ger företräde till domstolarna i den medlemsstat där svaranden har sitt hemvist.¹⁶ Det finns emellertid situationer i vilka den förordningen tillåter en sådan möjlighet, nämligen för det fall den fysiska personen är en konsument och för talan mot den andra parten i ett konsumentavtal som, om det är ett transportavtal, är del av en paketresa.¹⁷

60. I vart fall måste omständigheterna kring ifrågavarande avtal även de undersökas av Kúria. Jag betvivlar dessutom att en sådan grund för behörighet kan åberopas när konsumenten i fråga har överlåtit fordringen på ett inkassoföretag som Flight Refund. Trots att överlåtelse av en fordran inte är en fråga som behandlas i Bryssel I-förordningen¹⁸ – och jag känner inte till någon rättspraxis som behandlar den – står det klart att undantagsregeln, enligt vilken domstolarna i orten för konsumentens hemvist kan ges lika stor tyngd som domstolarna i orten för svarandens hemvist, är avsedd att befria den svagare parten i avtalet från behovet att föra talan vid utländska domstolar.¹⁹ Detta övervägande gäller inte längre när käranden inte är den svagare parten i avtalet, det vill säga konsumenten, utan ett professionellt inkassoföretag.²⁰

61. Slutligen är det möjligt att villkoren för försäljningen av biljetten innehöll en forumklausul. Om detta är fallet skulle dess giltighet behöva prövas i förhållande till artikel 23 och i förekommande fall artikel 17 i Bryssel I-förordningen.²¹

15 — 30 § 2 civilprocesslagen, se punkt 29 ovan.

16 — Se punkt 7 ovan.

17 — Se punkt 9 ovan.

18 — Däremot föreskriver artikel 14.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I) (EUT L 177, 2008, s. 6) följande: ”Förhållandet mellan överlåtaren och förvärvaren vid en frivillig överlåtelse av en fordran eller avtalsenlig subrogation av en fordran mot en annan person (gäldenären), ska vara underkastad den lag som enligt denna förordning är tillämplig på avtalet mellan dem.” Tyvärr är denna lagvalsregel inte till hjälp för den särskilda frågan om behörighet för behandlingen av kravet mot Lufthansa. Om den hade gjort det skulle saken vara enkel, eftersom överlåtelseavtalet mellan Flight Refund och passageraren föreskriver att frågor som inte regleras i avtalet ska behandlas enligt ungersk rätt och att tvister mellan dessa två parter faller under den exklusiva behörigheten för Budai Központi Kerületi Bíróság (Buda centrala distriktsdomstol). Även om ungersk rätt på grund av artikel 14.2 i förordning nr 593/2008 därför ska tillämpas på ”de förutsättningar under vilka överlåtelsen eller subrogationen kan göras gällande mot gäldenären” kan detta emellertid inte enligt min uppfattning sträckas ut till att föranleda att Lufthansa, som inte är part i avtalet, underkastas behörigheten för en domstol som inte härleder sin behörighet från Bryssel I-förordningen.

19 — Liknande regler gäller för talan som förs av en försäkringstagare, den försäkrade eller en förmänstagare mot en försäkringsgivare eller av en anställd mot hans arbetsgivare och skäl 13 till Bryssel I-förordningen klarlägger att alla dessa bestämmelser är avsedda att skydda den svagare parten genom behörighetsbestämmelser som är förmånligare.

20 — På sin webbplats beskriver sig Flight Refund som ”Your Legal Attendant” och som specialist på indrivning av fordringar. Det framgår också av webbplatsen att Flight Refund nu verkar som ”Flight Refund Kft.”, ett bolag med begränsad ansvarighet som är registrerat i Ungern med huvudkontor i Budapest och som är ett anknutet ombud för PannonHitel Zrt., ett privat bolag som också är registrerat i Ungern. Ändringen av registrerat kontor saknar emellertid betydelse enligt min uppfattning, då i) talan väcktes av Flight Refund Ltd, registrerat i Förenade kungariket och ii) ett bolag med begränsad ansvarighet inte är en konsument, varför dess etableringsort inte kan grunda behörighet.

21 — Se punkt 10 ovan.

62. Jag anar att det framgår av tillgängliga uppgifter att de ungerska domstolarnas internationella behörighet att pröva kravet på ersättning enligt flygpassagerarförordningen inte helt kan uteslutas på grund av Bryssel I-förordningen även om varken EU-domstolen eller Kúria förfogar över uppgifter som skulle klarlägga en sådan behörighet. Det som kan sägas är att denna behörighet inte kan grundas på Montrealkonventionen och att ytterligare uppgifter krävs för att kunna fastställa behörighet enligt Bryssel I-förordningen.

63. Kúria har meddelat domstolen att den inte har rätt att uppta bevisning avseende omständigheterna i målet. Även om det inte ankommer på EU-domstolen att tolka ungersk rätt anser jag det vara möjligt att de bestämmelser som anförts av Kúria och som anges ovan i punkt 29 och följande punkter kanske inte utesluter upptagande av bevisning i fråga om rättegångshinder. Jag anser i vart fall att det följer av domstolens fasta praxis att den ungerska civilprocesslagen ska tolkas på det sättet att den ger unionsrättsliga bestämmelser full verkan, inbegripet bestämmelser om domstols behörighet.²²

64. Om en fullständig undersökning av samtliga relevanta omständigheter i frågan om behörighet enligt Bryssel I-förordningen skulle visa att de ungerska domstolarna var behöriga att pröva Flight Refunds krav mot Lufthansa på grundval av domstolens tolkning av flygpassagerarförordningen skulle Kúrias problem inte föreligga.

65. Jag kommer därför att i det följande utgå från att en sådan undersökning har ägt rum och lett till slutsatsen att dessa domstolar inte är behöriga att pröva det kravet. Under dessa omständigheter har Kúria helt enkelt inte någon möjlighet att utse en behörig domstol i ursprungsmedlemsstaten vid vilken förfarandet kan gå vidare i enlighet med reglerna för ett ordinarie civilrättsligt förfarande, såsom föreskrivs i artikel 17.3 i EBF-förordningen.

66. Historien slutar emellertid inte med notariens okloka utfärdande av det europeiska betalningsföreläggandet.

67. Nämda föreläggande skickades till Lufthansa som lämnade in ett bestridande. Utan att behöva göra det angav Lufthansa grunden för varför det bestred ansvar, nämligen att det inte var det lufttrafikbolag som utfört flygningen i fråga. Om detta kunde ha ansetts vara detsamma som att ingå i svaromål enligt artikel 24 i Bryssel I-förordningen hade det kunnat medföra behörighet för de ungerska domstolarna.²³ Domstolen har emellertid funnit att inlämnandet av ett bestridande av ett europeiskt betalningsföreläggande, även om det däri framförs argument avseende omständigheterna i målet, inte kan anses vara detsamma som att gå i svaromål enligt artikel 24 i Bryssel I-förordningen.²⁴

68. Verkan av ett bestridande är för det första att det europeiska betalningsföreläggandet inte kan förklaras verkställbart enligt artikel 18 i EBF-förordningen och för det andra att förfarandet ska gå vidare vid de ”behöriga domstolarna i ursprungsmedlemsstaten” enligt artikel 17.1 i den förordningen.

69. Innan förfarandet kan gå vidare på det sättet förefaller Flight Refunds krav sväva i ovisshet. Ett europeiskt betalningsföreläggande har utfärdats men kan inte förklaras verkställbart. EBF-förordningen anger klart att förfarandet måste gå vidare i ursprungsmedlemsstaten, det vill säga Ungern.

22 — Se, beträffande Brysselkonventionen som föregick Bryssel I-förordningen, dom Hagen (C-365/88, EU:C:1990:203, punkt 20 och där angiven rättspraxis). Se också beträffande ett exempel som rör rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000 (EUT L 338, s. 1), dom Purucker (C-256/09, EU:C:2010:437, punkt 99 och där angiven rättspraxis).

23 — Se punkt 11 ovan.

24 — Dom Goldbet Sportwetten (C-144/12, EU:C:2013:393, punkterna 38–41).

70. Detta är ett korrekt förlopp förutsatt att domstolarna i den medlemsstaten är internationellt behöriga att pröva kravet, vilket i princip skulle vara fallet om den myndighet som utfärdade det europeiska betalningsföreläggandet på rätt sätt undersökt sin egen behörighet enligt artiklarna 6 och 8 i EBF-förordningen. Lagstiftaren förefaller emellertid inte ha fullt ut föreställt sig möjligheten att domstolarna i ursprungsmedlemsstaten inte skulle vara internationellt behöriga att pröva det underliggande kravet.

71. Dessutom, även om artikel 1.2 i EBF-förordningen anger att förordningen inte hindrar en sökande från att driva in en fordran i något annat förfarande kan detta inte enligt min uppfattning tolkas på det sättet att det är möjligt att driva in kravet eller att verkställa föreläggandet samtidigt i ett annat förfarande, vilket skulle kunna resultera i dubbel verkställighet. Så länge som förfarandet för det europeiska betalningsföreläggandet inte har avslutats förefaller artikel 27 i Bryssel I-förordningen snarare hindra varje annan domstol från att pröva kravet.

72. Såsom jag redan har anfört²⁵ och såsom har framhållits i de yttranden som avgetts till domstolen erbjuder inte lagstiftningen någon särskild lösning under de omständigheter som föreligger i det nationella målet. Följaktligen gäller det att finna en lösning som inte är oförenlig med lagstiftningen och som medger att förfarandet för det europeiska betalningsföreläggandet avslutas, att Flight Refund kan driva in sin fordran (om det fortfarande önskar det) och att Lufthansa kan försvara sig vid ett forum som är förenligt med Bryssel I-förordningen.

73. Lufthansa berörde inte, i sitt bestridande, frågan om notariens territoriella behörighet. Även om det skulle ha gjorts det kan jag emellertid inte se hur det skulle ha förändrat den processuella situationen. Verkan av bestridandet, som inte är utformat för att omfatta ett angivande av grunderna för bestridandet, skulle enligt min uppfattning ha förblivit densamma som under de faktiska omständigheterna i det nationella målet; kravet skulle ändå ha måst gå vidare till de behöriga domstolarna i ursprungsmedlemsstaten och omöjligheten att finna en sådan domstol skulle ha varit oförändrad.

74. Lufthansa kunde kanske enligt artikel 20.2 i EBF-förordningen tagit upp frågan om notariens territoriella behörighet efter utgången av tidsfristen för inlämnandet av sitt bestridande (och således underförstått endast om det europeiska betalningsföreläggandet förklarats verkställbart) på den grunden att det var "uppenbart att betalningsföreläggandet utfärdats felaktigt med avseende på de villkor som fastställs i denna förordning" vilket begrepp enligt min uppfattning måste tolkas så att det innefattar att det utfärdats av en myndighet som klart saknade internationell behörighet enligt Bryssel I-förordningen. Detta skulle ha krävt en ansökan om förnyad prövning av föreläggandet vid den "behöriga domstolen i ursprungsmedlemsstaten", vilket skulle ha förutsatt att den, om den fann att den förnyade prövningen var berättigad, förklarade att det europeiska betalningsföreläggandet var ogiltigt. Och där skulle förfarandet ha avslutats (utan påverkan på möjligheten att framställa kravet på nytt i samma förfarande eller i ett annat förfarande vid ett behörigt forum).

75. Jag påstår inte att Lufthansa borde ha utfört talan på det sättet, det förefaller osannolikt, kommersiellt sett, att det skulle ha legat i dess intresse att göra det. Jag anser ändå att det är värt att ta sig tid att beakta en sådan situation och jämföra den med situationen i det nationella målet.

25 — Se punkt 49 ovan.

76. När svaranden ansöker om förnyad prövning enligt artikel 20.2 i EBF-förordningen måste det naturligtvis alltid finnas en "behörig domstol i ursprungsmedlemsstaten" som är behörig att genomföra den förnyade prövningen även om, vilket mycket väl kan vara fallet, det inte finns någon domstol i den staten som är behörig att pröva den underliggande fordringen. Om det inte vore så skulle det inte vara möjligt att rätta till situationer där ett europeiskt betalningsföreläggande utfärdats av en myndighet som saknade internationell behörighet och det måste vara möjligt att kunna göra det.

77. Det står även klart att, eftersom EBF-förordningen inte behandlar frågan om behörig domstol, nationell rätt ska tillämpas enligt artikel 26 i den förordningen. I Ungern ska därför denna nationella rätt²⁶ tolkas på ett sådant sätt att om utseendet av behörig domstol inte följer automatiskt av till exempel etableringsorten för den notarie som utfärdade det europeiska betalningsföreläggandet måste Kúria både kunna och vara skyldig att utse den behöriga domstolen. Om föreläggandet utfärdats felaktigt måste denna domstol avsluta förfarandet och ogiltigförklara föreläggandet. Den behöriga domstolen i denna situation är emellertid inte den som är behörig att pröva den underliggande fordringen. Det är den domstol som är behörig att genomföra en förnyad prövning av om det europeiska betalningsföreläggandet var lagligt.

78. Men det är också i huvudsak situationen här i målet vid den nationella domstolen. Kúria är i princip skyldig att utse en domstol som är behörig att pröva den underliggande fordringen på grund av dess skyldigheter enligt den ungerska civilprocesslagen i förening med bestämmelserna i artikel 17.1 i EBF-förordningen och dess skyldighet att säkerställa att unionsrättsliga regler om domstols behörighet ges full verkan. För att göra det måste den undersöka samtliga omständigheter som har betydelse för fastställande av behörigheten. Den enda situation i vilken den inte kan utse behörig domstol är när den har förvässat sig om att de ungerska domstolarna saknar behörighet.

79. I denna situation skulle det vara logiskt att utse en domstol som skulle ha varit behörig att genomföra en förnyad prövning av det europeiska betalningsföreläggandets giltighet om svaranden hade begärt förnyad prövning enligt artikel 20.2 i EBF-förordningen och som också är sakligt behörig att pröva krav av ifrågavarande slag. Den domstolen skulle sedan vara skyldig att enligt artikel 26.1 i Bryssel I-förordningen förklara sig obehörig att pröva kravet såvida svaranden inte gick i svaromål av annan anledning än att bestrida dess behörighet. Sökanden skulle då ha rätt att driva in kravet vid något annat forum. Om svaranden gick i svaromål av annan anledning skulle domstolen bli behörig enligt artikel 24 i Bryssel I-förordningen och förfarandet kunde gå vidare enligt artikel 17 i EBF-förordningen.

80. En sådan lösning som i stort motsvarar den som Kúria anvisat i sin andra fråga anser jag inte på något sätt stå i konflikt med någon relevant lagstiftning. Den kan onekligen bli problem om det inte går att finna en domstol som både skulle ha varit behörig att genomföra en förnyad prövning av det europeiska betalningsföreläggandets giltighet och materiellt behörig att pröva krav av ifrågavarande slag.

81. Den andra lösningen som Kúria anvisat i sin första fråga skulle innebära att Kúria själv ex officio genomförde en förnyad prövning av det europeiska betalningsföreläggandet. Medan detta faktiskt skulle nå det uppenbarligen erforderliga resultatet på ett sätt som inte i stort skiljer sig från den andra lösningen anser jag att den något mindre väl står i överensstämmelse med bestämmelserna i EBF-förordningen såtillvida som det i artikel 20 i den förordningen inte föreskrivs förnyad prövning ex officio utan endast förnyad prövning på ansökan av svaranden.

26 — Webbplatsen för The European judicial enforcement (http://www.europe-eje.eu/sites/default/files/pj/dossiers/ipe_hongrie_english.pdf) avseende förfarandet för det europeiska betalningsföreläggandet i Ungern anger endast att: "den förnyade prövning som avses i artikel 20.2 i förordning (EG) nr 1896/2006 regleras av de ungerska förordningarna om tillåtligheten av att återuppta förfaranden (civilprocesslagen)".

Avslutande kommentarer

82. Tvistebeloppet i målet vid den nationella domstolen i förevarande mål är litet,²⁷ även om jag medger att beloppen kan vara betydligt större i andra förfaranden för europeiska betalningsförelägganden. Men i alla jämförbara situationer är den slutliga lösningen av det uppkomna problemet klar: i samtliga parter intresse ligger att förfarandet för det europeiska betalningsföreläggandet måste avslutas för att kravet om så önskas ska kunna drivas in vid en behörig domstol. Om problemet hade uppkommit vid en lägre domstol är det fullt tänkbart att en pragmatisk lösning hade kunnat nås utan att begära ett förhandsavgörande från EU-domstolen.

83. Frågan måste emellertid avgöras av en domstol vars beslut inte kan överklagas enligt nationell rätt och som därför enligt artikel 267 tredje stycket FEUF inte hade något annat val än att begära ett sådant avgörande. Kúria har lojalt fullgjort den skyldigheten. Som en följd härav har målet måst behandlas utförligt av domstolen fastän var och en av de lösningar som Kúria själv anvisat skulle (enligt min uppfattning) ha medfört en tillfredsställande utgång.

84. Jag anser att detta mål är ett typexempel på ett sådant mål som lämpar sig för en mindre intensiv behandling – om denna så skulle utgöras av ett sådant ”grönt ljus”-förfarande som ofta förespråkades av min företrädare i tjänsten, Sir Francis Jacobs,²⁸ eller någon annan mekanism. Mot bakgrund av den ökande arbetsbelastningen för domstolen och pressen på den att snabbt leverera domar som svar till de nationella domstolarna kan det vara värt att återuppta diskussionen om denna fråga.

Förslag till avgörande

85. Mot bakgrund av det ovan anförda anser jag att domstolen ska besvara de frågor som ställts av Kúria på följande sätt: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 av den 12 december 2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande ska tolkas på det sättet att i fall där

- a) ett europeiskt betalningsföreläggande har utfärdats av en domstol eller myndighet i en medlemsstat utan att det finns några grunder för att fastställa den territoriella behörigheten för domstolarna i den medlemsstaten avseende det framställda kravet,
- b) svaranden har lämnat in ett bestridande med den följd att förfarandet ska, enligt artikel 17.1 i förordning 1896/2006, gå vidare vid de behöriga domstolarna i den medlemsstaten i enlighet med reglerna för ordinarie civilrättsliga förfaranden och
- c) en högre domstol är skyldig att i enlighet med dessa regler utse en sådan behörig domstol,

ska den högre domstolen utse en domstol som skulle ha varit behörig att göra en förnyad prövning av det europeiska betalningsföreläggandets giltighet om svaranden hade ansökt om förnyad prövning enligt artikel 20.2 i förordning nr 1896/2006 och som även är materiellt behörig att pröva krav av det slag som är i fråga.

27 — Huvudyrkandet uppgår till 600 EUR. Enligt överlåtelseavtalet mellan Flight Refund och passageraren är Flight Refund berättigad till 25 procent av det beloppet (150 EUR) om kravet är framgångsrikt, inget om det inte är det. Under sådana omständigheter är det föga förvånande att Flight Refund inte har gjort någon särskild ansträngning eller haft någon utgift för att bistå Kúria eller EU-domstolen för att lösa det uppkomna problemet, som uppkommit som ett resultat delvis av lagstiftarens förbiseende och delvis av bristande professionell grundlighet hos Flight Refund självt, dess jurist och notarien som utfärdade det europeiska betalningsföreläggandet. Mot bakgrund av beloppet i fråga och dess fasta övertygelse att vara helt fritt från ansvar under alla förhållanden är det inte förvånande att Lufthansa har varit lika avslappnat i detta avseende.

28 — Se, till exempel, hans föredrag *The European Courts and the UK What Future? A New Role for English Courts* som hölls vid 13:e Annual Law Reform Committee Lecture, den 18 november 2014 (<http://www.barcouncil.org.uk/media-centre/speeches,-letters-and-reports/speeches-of-interest/>).